

GALICJA

STUDIA I MATERIAŁY

TOM 7

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2021

REDAKCJA

dr hab. prof. UR Szczepan Kozak (red. nac.), dr Agnieszka Kawalec (z-ca red. nac.),
dr hab. prof. UR Paweł Sierżęga (red.), dr hab. prof. UR Jerzy Kuzicki (red.), Ewelina Kawa (sekretarz)

RECENZENCI TOMU

prof. dr hab. Zbigniew Jasiewicz, prof. dr hab. Eugeniusz Koko, dr hab. prof. UJK Lidia Michalska-Bracha, dr hab. Joanna Minksztytm,
dr hab. prof. UG Magdalena Nowak, dr hab. prof. UJK Mariusz Nowak, dr hab. prof. UW Adam Redzik, dr hab. prof. UAM Damian
Szymczak, dr hab. prof. UAM Klaudiusz Święcicki, prof. dr. Peter Švorc, prof. dr hab. Leonid Zaszkilniak, ks. dr hab. Sławomir Zych

RADA NAUKOWA

Przewodnicząca: prof. dr hab. Jadwiga Hoff (Uniwersytet Rzeszowski)

Członkowie: prof. dr hab. Christoph Augustynowicz (Uniwersytet Wiedeński), prof. dr hab. Michał Baczkowski (Uniwersytet Jagielloński), dr hab. prof. UEK Krzysztof Broński (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie), prof. dr hab. Zdzisław Budzyński (Uniwersytet Rzeszowski), prof. Makoto Hayasaka (Tokyo Institute of Technology), dr hab. prof. UR Mariola Hoszowska (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Urszula Jakubowska (IBL PAN), dr hab. prof. UR Jolanta Kamińska-Kwak (Uniwersytet Rzeszowski), prof. dr hab. Kazimierz Karolczak (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), prof. dr hab. Eugeniusz Koko (Uniwersytet Gdański), prof. dr hab. István Kovács (Budapeszt), prof. dr hab. Alla Kyrydon (Uniwersytet Kijowski), Dr Torsten Lorenz (Freie Universität Berlin), prof. dr hab. Waldemar Łazuga (Uniwersytet w Poznaniu), prof. dr hab. Jerzy Maternicki (Uniwersytet Rzeszowski), dr Mariusz Menz (Uniwersytet w Poznaniu), Doc. dr Marian Mudryj (Uniwersytet Lwowski), Dr Sviatoslav Pacholkiv (Instytut Historii Żydów w Austrii, St. Pölten), dr hab. prof. UJ Stanisław Pijaj (Uniwersytet Jagielloński), Dr Robert Pyrah (Uniwersytet Oksfordzki), dr hab. prof. UW Adam Redzik (Uniwersytet Warszawski), prof. dr. hab. Miłoś Reznik (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie), prof. dr hab. Éva Ring (Uniwersytet w Budapeszcie), dr hab. prof. UP Isabel Röska-Rydel (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr hab. Konrad Rzemieniecki (Zakład Narodowy im. Ossolińskich), dr hab. prof. UW Danuta Sosnowska (Uniwersytet Warszawski), prof. dr hab. Łukasz Tomasz Sroka (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie), dr hab. prof. UAM Damian Szymczak (Uniwersytet w Poznaniu), dr hab. Krzysztof Ślusarek (Uniwersytet Jagielloński), prof. dr Peter Švorc (Uniwersytet w Preszowie), prof. dr hab. Adam Wątor (Uniwersytet Szczeciński), prof. dr hab. Leonid Zaszkilniak (Uniwersytet Lwowski)

Opracowanie redakcyjne i korekta
Władysław Wójtowicz

Opracowanie techniczne
Ewa Kuc

Łamanie i prace pomocnicze
Piotr Koczub

Projekt okładki
Szczepan Kozak

© Copyright by
Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego
Rzeszów 2021

ISSN 2450-5854

DOI: 10.15584/galisim

1899

WYDAWNICTWO UNIwersytetu Rzeszowskiego
35-310 Rzeszów, ul. prof. S. Pigonia 6, tel.: 17 872 13 69, tel./faks: 17 872 14 26
e-mail: wydaw@ur.edu.pl; <http://wydawnictwo.ur.edu.pl>
Wydanie I, format B5, ark. wyd. 36,95, ark. druk. 34,50, zlec. red. 76/2021

Druk i oprawa: Drukarnia Uniwersytetu Rzeszowskiego

Table of contents

ARTICLES AND DISSERTATIONS

Alois Woldan , <i>Buchach – a city at the meeting point of different national narratives</i>	11
Jarosław Moklak , <i>The beginnings of “Studium Ruthenum”. A contribution to the history of the Ukrainian education in Galicia, 1779–1787</i>	30
Czesław Partacz , <i>Ukrainian aspirations to independence during and after the Great War</i>	46
Paweł Woś , <i>Bohdan Janusz – the Polish-Ukrainian history lover and diarist about the beginnings of the Great War</i>	62
Andrzej Olejko , <i>Ohne Flieger kein Sieg – No Aviators, No Victory! A sketch on the activities of the Austro-Hungarian and German aviation on the eve of the Breakthrough at Gorlice in 1915 in the light of archival materials and diary literature</i>	81
Michał Organ , <i>“The boundary of the World” – the Beginnings of Tourism in the Bieszczady Mountains in the 19th Century</i>	107
Agata Wdowik , <i>Krasicki in the sanatorium. Dilemmas of the Enlightenment patient at the spa resort (Baden and Vienna 1792–1793)</i>	139
Tomasz Kargol , <i>Between Sławuta and Tarnów. Travels of clerks and administrators of the Volhynian and Ukrainian estates of Prince Hieronim Sanguszko at the turn of the 18th and 19th centuries</i>	163
Maciej Wawrzczak , <i>The issue of traffic and transport in the functioning of the health resort in Szczawnica (19th century – early 20th century)</i>	192
Katarzyna Świetlik , <i>A model of women’s activity in the field of education in Galicia in the second half of the 19th century as illustrated by Zofia Romanowiczówna</i>	202
Mariusz Menz , <i>From the history of Polish conservatism. From Józef Kalasanty Szaniawski to Stańczycy political faction from Kraków</i>	218

Agata Strzelczyk , <i>Diplomat, Pole, Minister of Foreign Affairs. Agenor Gołuchowski the younger in the caricatures of Viennese satirical magazines</i>	238
Szczepan Kozak , <i>Issues related to notaries public's offices in selected Galician law journals</i>	265
Elżbieta Biesiadecka , <i>The legend of Piotr Skarga in the light of the Galician press in the era of autonomy</i>	287
Paweł Sierżęga , <i>For the sake of the memory of the bard. Lviv during the celebration of bringing the body of Adam Mickiewicz to Kraków – July 4, 1890</i>	300
Лідія Лазурко , <i>Постать Вільгельма фон Габсбурга (Василя Вишиваного) у спогадах і історичних дослідженнях XX – поч. XXI ст.</i>	316
Sabina Rejman , <i>The first Demographic Transition in Galicia as an element of modernization – Rzeszów compared to the largest cities in Galicia: Lviv and Kraków</i>	327
Stanisław Nabywaniec , <i>Establishment of pastoral centers at the end of the Galician period as illustrated by the parish of Budziwój near Rzeszów</i>	343

SOURCES AND MATERIALS

Agata Wdowik , <i>Poles in Baden at the turn of the 18th and 19th centuries in the light of selected Austrian archival sources</i>	369
Robert Gawel , <i>Car registers in Kraków in 1906–1918</i>	384

REVIEW ARTICLES, REVIEWS, NOTES ABOUT BOOKS

Piotr Olechowski , <i>An important step in restoring the memory of the city that no longer exists, that is, the story about Stanisławów “stories found” by Petr Hawrylyszyn and Roman Czorneński in the book Stanisławów. Widnaideni istorji, Brusturiv 2020, 256 pp. [Станіславів: віднайдені історії, Брустурів 2020, 256 сс.]</i>	453
Vitali Telvak , <i>Igor Hurych. Vyacheslav Lypynsky: farmer and soldier (The ratio of democratic and conservative aspects in his historiosophy)</i> , Kyiv 2019, 310 p.	461
Rafał Kolano , <i>P. Лехнюк, На порозі модерного світу. Українські консервативні середовища в Галичині в першій чверті XX століття, Видавництво «Літопис», Львів 2019, 392 ss.</i>	467
Ігор Гирич , <i>Лідія Лазурко, Польська історична періодика у Східній Галичині XIX – початку XX ст.: типологія, ідеологія, проблематика (монографія), Черкаси–Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020, 290 с.</i>	473

Igor Hyrych, *The Correspondence of Mykhailo Hrushevskyyi. Vol. 7: Mykhailo Hrushevskyyi's correspondence with Oleksandr Barvinskyi / Edited by V. Telvak, M. Diadiuk, Lviv–Kyiv–New York–Ostroh 2019, 208 p.* 479

Ewelina Maria Kostrzevska, *To be a man in the family, that is, the road and wilderness of fatherhood. Agata Barzycka-Paździor, Fatherhood in the second half of the nineteenth and early twentieth centuries. Sketches from the history of the Galician family, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków 2019, 304 ss.* 485

CHRONICLE

Adam Świątek, *Report from the 15th Polish-Ukrainian Scientific Conference “Lviv. City, society, culture. The intellectual elite of the city”, organized at the Pedagogical University of KEN in Krakow on December 9–11, 2020* 497

Materials for the Galicia bibliography for the year 2016 503